

Yashil IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

2024

No 5

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

74-91 xalqaro daraja
ISSN: 2992-8982

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Elektron nashr. 788 sahifa.

E'lon qilishga 2024-yil 30-mayda ruxsat etildi.

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, t.f.d., prof., O'zR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, i.f.d., O'zR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri o'rinbosari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, i.f.d., prof., O'zR Oliy Majlisi qonunchilik palatasi deputati
Axmedov Sayfullo Normatovich i.f.n., professor, MIM akademiyasi rektori
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, i.f.d., prof., TDIU YoMMMIB birinchi prorektori
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, i.f.d., prof., TDIU Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha prorektori
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, i.f.d., prof., "O'IRIAM" ilmiy tadqiqot markazi direktori – prorektor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, i.f.d., TMI professori
Samadov Asqarjon Nishonovich, i.f.n., TDIU professori
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, t.f.d., Rossiya xalqlar do'stligi universiteti professori
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, i.f.d., prof., Xalqaro "Nordik" universiteti rektori
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, f.f.d., TDIU professori
Axmedov Ikrom Akramovich, i.f.d. TDIU professori
Po'latov Baxtiyor Alimovich, t.f.d., profesor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, i.f.d., TDIU professori
Isakov Janabay Yakubbayevich, i.f.d., TDIU professori
Musyeva Shoira Azimovna, SamDu IS instituti professori
Axmedov Javohir Jamolovich, i.f.f.d., "El-yurt umidi" jamg'armasi ijrochi direktori o'rinbosari
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, t.f.f.d., TAQU katta o'qituvchisi
Xalikov Suyun Ravshanovich, i. f. n., TDAU dotsenti
Kamilova Iroda Xusniddinovna, i.f.f.d., TDIU dotsenti
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, i.f.f.d., TDIU dotsenti
Rustamov Ilhomiddin, f.f.n., Farg'ona davlat universiteti dotsenti
Fayziyev Oybek Raximovich, i.f.f.d. (PhD), Alfraganus universiteti dotsenti
Sevil Piriyeva Karaman, PhD, Turkiya Anqara universiteti doktoranti
Mirzaliyev Sanjar Maxamatjon o'g'li, TDIU mustaqil tadqiqotchisi
Utayev Uktam Choriyevich, O'zR Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farxod, O'zR Bosh prokuraturasi iqtisodiy jinoyatlarga qarshi kurashish departamenti bo'limi boshlig'i
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, TDIU katta o'qituvchisi

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, i.f.d, TDIU dotsenti
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, i.f.f.d, TDIU dotsenti
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, i.f.d., TMI dotsenti
Babayeva Zuhra Yuldashevna, TDIU mustaqil tadqiqotchisi

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

MUNDARIJA

Uy-joy qurilishi madaniyati, uning o'ziga xos xususiyatlari va tamoyillari.....	10
Davletov Islambek Xalikovich, Zikrullayev Valixon G'aybullayev o'g'li	
Hududlar investitsiya muhitini oshirish muammolari.....	16
Akbarov Bekmurod Miryakubovich	
Qoraqalpog'iston Respublikasi ellikqal'a tumanida turizm klasterini joriy qilish mexanizmi.....	22
Norchayev Asatullo Norbo'tayevich	
Small Business and Private Entrepreneurship is the Priority Direction of Our Country's Economy.....	28
Tulagan Tukhtaraliev, G'aniev Muhammadjon Xalilovich	
Resurs soliqlarini soliqqa tortish mexanizmlarini takomillashtirish.....	31
Tursunova Zulayxo Abdujobir qizi	
O'zbekistonda muqobil energiya manbalaridan foydalanish elektrotexnika sanoati rivojlanishining istiqboli sifatida.....	34
Uraimjonov Azizbek Raxmonjon o'g'li	
Oliy ta'limning raqobatbardoshligini ta'minlashda ta'lim sifatining mohiyati va asosiy tamoyillari (O'zbekiston misolida).....	40
Egamov Sevinchbek Maxsud o'g'li	
Financial Mechanisms of Supporting Textile Products Export.....	46
Gaybullayeva Gulbaxor Maxmudovna, Yakubova Ugiloy Mamasoliyeva	
O'zbekiston Respublikasida hududlarni mutanosib barqaror rivojlantirish masalalari va yechimlari.....	49
Hojiyev Tal'at Toshpo'latovich	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida ayollar biznesini shakllantirish yo'llari.....	54
Ibodullayeva Malohat Sirojiddin qizi	
Davlatning iqtisodiy xavfsizligini ta'minlashda qishloq xo'jaligini rivojlantirishning xorijiy tajribasi.....	57
Bekmirzayev Mirzoxid Adashaliyevich	
Turizm sohasi rivojlanishining istiqbollari.....	61
Ergashev Rahmatulla Xidirovich, Jabborova Zuhra Abdig'ani qizi	
Jahonda kabel bozorini rivojlantirish xususiyatlari va tendensiyalari.....	68
Uralov Olimjon Mahammadjonovich	
Namangan viloyatida yoshlarning iqtisodiy faolligi ko'rsatkichlari dinamikasini tahlil qilish.....	72
Mirzatov Baxtiyor Toxirovich	
Turizm sohasiga malakali kadrlar tayyorlashdagi muammolar va ularning yechimlari borasida tavsiyalar.....	77
A. I. Raxmatov	
Трансформация внешнеторговых связей Республики Узбекистана.....	83
Ахмедова (Жабборова) Нилуфар Икболжон кизи	
Korxonalarda investitsiyalarni moliyalashtirish manbalari va usullarining tahlili.....	88
Kuziyeva Nargiza Ramazanovna, Xusanov Faxriddin Jamoliddin o'g'li	
Turizmning mohiyati xususida nazariy yondoshuvlar va ularning tahlili.....	94
R. I. Pardayev	
Katta hajmga ega bo'lgan maxsus qurtxonalarda boqilayotgan ipak qurtlariga harorat va namlikni ta'siri.....	101
Raxmanova Xurinisho Egamovna	
Mahalliy byudjet daromadlarini shakllantirishda mahalliy soliqlar va soliqdan tashqari tushumlarning ahamiyati.....	104
Rajjaboyeva Dildora Zakirovna	
Banklarda stress-test asosida ESG-risklarni baholash.....	110
Nilufar Sharipova	
Yashil iqtisodiyotni rivojlantirishda banklarda ekologik va ijtimoiy risklarni baholash va boshqarish tizimini joriy etishning ahamiyati.....	114
Karimov Shamsiddin Akram o'g'li	

Qimmatli qog'ozlarni qiymatini baholash usullari va modellari.....	122
Botirxo'ja Aziza Faxmuddin qizi	
Sanoat ishlab chiqarishda diversifikatsiyaning nazariy asoslari.....	127
Davronbek Sharibjonovich Raximov	
Mamlakatimizda innovatsiyalarni moliyalashtirishning amaldagi holati tahlili.....	133
Aminov Farrux Farxadovich	
Raqamli iqtisodiyotda moliyaviy hisobot tahlilini takomillashtirishning o'ziga xos xususiyatlari.....	138
G. J. Jumayeva	
Qurilish sohasida logistika tizimlariga zamonaviy texnologiyalar bilan ta'minlanganlarning amaliy jihatlari....	141
Mirsodiqov Abdulla Tursunaliyevich	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida inson kapitalini boshqarishdagi muammolar	146
Nematova Shaxlo Egamberdiyevna	
Aholi daromdlari va omonatlarini shakllantirishning nazariy asoslari.....	149
Xakimov Zohid Norbo'tayevich	
Tasvirlarga raqamli ishlov berish jarayonini intellektuallashtirish algoritmini yaratish.....	158
Zoirov O'lmas Erkin o'g'li	
Mintaqa iqtisodiyotida investitsiya faoliyatini moliyalashtirish samaradorligini baholash	164
Chilmatova Dilnoza Abdurahimovna	
Возможности внедрения и развития исламских банковских продуктов в рынок Узбекистана.....	168
Иноятова Камола Фуркатовна	
Davlat xizmatchisi faoliyatida ijtimoiy javobgarlikning o'rni	172
X. X. Ikramov	
Korporativ boshqaruv tizimida buxgalteriya hisobini tashkil qilishning o'ziga xos xususiyatlari	176
Abdug'aniyev Muhammadamin Abdug'affor o'g'li	
Hududiy kambag'allik chegaralarini aniqlashning ahamiyati (Qashqadaryo viloyati misolida).....	182
Hamdamov Shahzod Ilhom o'g'li, Alisher Yunusaliyevich Safarov	
Kichik biznesga mahalliy investitsiyalarni jalb qilish va ulardan samarali foydalanishda franshizaning roli	189
Rabimqulov Sherzod Murtozayevich	
Tijorat banklarida marketing strategiyalaridan foydalanishning ilmiy-nazariy asoslari.....	193
Maxamadjanov Akbar Maxamadaliyevich	
Davlat sherikchilik asosida maktab va maktabgacha ta'lim moliyashtirishligini o'ziga xos xususiyatligi.....	198
Boltaboev Murodbek Aybekovich	
Moliyaviy savodxonlikni rivojlantirish davr talabi	203
X. I. Boyev	
Banklarda chakana kreditlash turlari va ularni raqamli transformatsiya qilishning zarurligi.....	207
Axmedova Dilrabo Kurbondurdi qizi	
Rasmiy ish bilan bandlik – aholining munosib turmush darajasini ta'minlash demak.....	216
Farhod Bagibekovich Xalimbetov	
Jismoniy shaxslardan olinadigan daromad solig'i uchun qo'llaniladigan soliq imtiyozlarining amaldagi holati va tahlili.....	220
Valiyeva Sayyora Xushbaqovna	
Автомобильная промышленности развитых стран: становление, развитие, пути совершенствования.....	227
Назарова Раъно Рустамовна, Абдухамидова Мафтуна Турсуналт кизи	
Влияние цифровизации на внешнеэкономическую деятельность	232
Шерматовна Ирода Ойбековна, Тиллаев Хуршиджон Сулаймон ўғли	
ИИ в банковском бизнесе: ключ к конкурентной привлекательности	238
Фаттахова Муниса Абдухамитовна	
Tijorat banklari kapitalining iqtisodiy mazmuni va uning tarkibi	243
Ergashev Axmadjon Maxmudjon o'g'li	

Особенности банковского кредитования и факторы препятствующие финансово-кредитной поддержке субъектов сферы туристических услуг	248
Розоков Мухаммадазиз Мансурович	
Factoring Operations in Banks.....	253
Boykabilova Iroda, Davronova Dilnoza Damirovna	
Moliyaviy sektordagi aksiyadorlik jamiyatlarining korporativ strategiyasini shakllantirishda risklarni bartaraf etish.....	257
Jaxongirov Rustam Jaxongirovich, Xo'jamurodov Asqarjon Jalolovich	
O'zbekistonning jozibador investitsiya muhitini yaratishda huquqiy asoslarni yanada takomillashtirishning ilmiy va amaliy zaruriyati	264
Oybek Elmuratov	
Qurilish materiallarini ishlab chiqarish korxonalarning boshqarish tizimini takomillashtirish.....	268
Uzakova Umida Ruzievna	
Tashkent Economy – Locomotive of the Country's Economy	274
Akramova Aziza Abduvohidovna, Maqsudov Bunyod Abdusamadovich	
O'zbekiston Respublikasida ishbilarmonlik turizmining tashkiliy-iqtisodiy mexanizmini takomillashtirish yo'llari.....	278
Musayeva Shoirazimovna, Usmonova Dilfuza Ilhomovna	
Mintaqalar iqtisodiyotining barqaror o'sishini ta'minlashda investitsiyalardan samarali foydalanish mezonlari va ularni hisoblash usullari	284
Norqobilov Nusrat Norsaitovich	
Marketing strategiyasi: raqobatchilik sharoitida tadbirkorlik faoliyatini yuritishning rivojlantirilishi	288
Kutbitdinova Moxigul Inoyatovna, Matrizayeva Dilaram Yusubayevna	
Mahalliy budjetlar mablag'laridan samarali foydalanishni ta'minlashning eng asosiy istiqbolli yo'nalishi	295
S. Y. Ismoilova	
Atrof-muhitga zararsiz, tabiiy tarkibli korroziya ingibitorlari turlarini tahlil qilish	300
Qurbonova Firuza Solexovna	
Oliy ta'lim muassasalarida xarajatlar smetalari ijrosi hisobini yuritish tartibi	306
AbdulAziz Norqo'chqorov Ziyadullayevich	
Tijorat banklarining investitsion faoliyati samaradorligi va uni rivojlantirish yo'llari	312
Olimova Nodira Xamrakulovna	
Baholangan majburiyatlar hisobini takomillashtirish	324
Ochilov Farxodjon Shavkatjon o'g'li	
Qurilish-pudrat tashkilotlarida auditorlik tekshiruvda faoliyat uzluksizligini baholash.....	331
Tulovov Erkinjon To'liqin o'g'li	
Основные направления развития инвестиционной деятельности предприятий.....	335
Махкамова Надира Саидмуратовна	
Milliy statistika axborot tizimlarining funksional jihatlari va o'ziga xos xususiyatlarining tahlili	340
Otajonova Gulhayo Maqsud qizi	
Kichik biznes va xususiy tadbirkorlik faoliyatini boshqarish axborot tizimini modellashtirish	345
Xudoyorov Laziz Niyojovich, Ergashova Nargiza Boboxonovna	
Mamlakatimizda aksiz to'lanadigan tovarlarni soliqqa tortish usullari	351
Alimardonov Muxammadi Ibragimovich, Qarshiyev Daniyar Eshpulatovich	
Iqtisodiy rivojlanish sharoitida investitsiya loyihalarini jalb qilgan mablag'lar orqali moliyalashtirishning zarurligi.....	357
Amonova Dilafroz O'tkurovna	
To'lov tashkilotlarini tashkil etishda xatarlarni boshqarish	362
Axmedov Miraziz Alisherovich	
Korxonada inson kapitalini rivojlantirish tizimi va konsepsiyasini takomillashtirish imkoniyatlari	367
Hamrokulov M. O.	

Iqtisodiyotni modernizatsiyalash sharoitida kichik sanoat zonalarini faoliyatining zarurligi va iqtisodiy-huquqiy maqomi.....	375
Shodmonqulov Kamoliddin Murodilloevich	
Bank tizimida marketing faoliyati orqali yangi innovatsion xizmatlarni joriy etishning zamonaviy holati.....	379
Raxmatov Temur Sotiboldiyevich	
Экономическая сущность инновационной деятельности в банковском секторе	388
Шадиева Дилдора Хамидовна	
Yengil sanoat taraqqiyotining xitoy tajribasi va undan o'zbekistonda foydalanish imkoniyatlari	392
Jumaniyazova Feruza Rajabovna	
Tut parvonasi zararkunandasining biologik tarqalishi va zararini oldini olish choralari.....	402
Oybek Toshtemirovich Karimov	
Ijtimoiy adolat va ayollar huquqlari: kasbiy kamsitish	406
Iminova Nargizaxon Akramovna	
Ishsizlik nafaqalari tayinlash va xalqaro tajriba.....	412
Sholdarov Dilshod Azimiddin o'g'li	
Takroriy ekinlar urug'ini to'g'ridan-to'g'ri nol ishlov berish orqali ekadigan qurilmaga tushadigan yuklamaning nazariy tadqiqoti.....	418
Abdullayev Baxodirjon Valijon o'g'li	
Banklarida jinoiy faoliyatdan olingan daromadlarni legallashtirishga qarshi kurashish tizimining roli.....	422
Abdullayeva Dildora Qudratovna	
Biologik aktivlar hisobini moliyaviy hisobotning xalqaro standartari asosida tashkil etishning uslubiy jihatlari	425
Adxamov Samariddin	
Barqaror iqtisodiy o'sishga erishishda to'g'ridan to'g'ri xorijiy investitsiyalarning ahamiyati.....	430
Asqarova Mavluda Turabovna, Otajonova Charosxon Polvonquli qizi	
Ilmiy-innovatsion iqtisodiyotda suv xo'jaligini rivojlantirish muammolari, yechimlar va natijalar: fundamental asosda.....	435
Babadjanov Abdirashid Musayevich	
Budjet tashkilotlarida buxgalteriya hisobini yuritishning milliy va xalqaro standartlari.....	441
Maxamadaliyeva Mahliyoqon Maxamadmurod qizi	
Tijorat banklari aktivlari va ularni samarali boshqarish nazariy asoslari.....	448
Masharipov Maxmud Bekturdiyevich	
Tijorat banklarning moliyaviy faoliyatida yuzaga keladigan xavf-xatar va uning mohiyati	453
Rashidov Raximjon Iskandarovich, Abduraxmonov Anvar Akbar o'g'li	
Kichik sanoat zonalarini barpo etish va rivojlantirish omillari va hozirgi holatining tahlili	459
Samijonov Musobek G'ayratjon o'g'li	
Moliyaviy menejment tizimi samaradorligini oshirishda raqamli marketing strategiyasidan foydalanish	466
Sobirjonov Sanjar Sobirjonovich	
O'zbekiston Respublikasi moliyaviy tizimida byudjetdan tashqari jamg'armalarning ahamiyati va o'rni.....	473
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Babanazarova Gulzar Ziuatdinovna, Ajibayeva Raiya Maxsudovna	
Aholi daromadlarini oshirishda asalarichilikning o'rni	479
Xudayarova Zuxra Yuldashevna	
Цифровые и традиционные методы сбора информации в маркетинговых исследованиях: сравнительный анализ.....	482
Бекназова Комилахон Миркамол кизи	
Tijorat banklari faoliyatida iqtisodiy risklar va ularni nazariy asoslari.....	490
Burxonov Asliddin Asqar o'g'li	
Biznes tuzilmalarini diversifikatsiya qilish modellari va usullari hamda innovatsion rivojlanish strategiyalarining qiyosiy tavsifi.....	497
Matyoqubova Dilfuza Olimboyevna	

Тенденции развития пищевой промышленности Узбекистана.....	503
Назарова Раъно Рустамовна, Нигматуллаева Гульчехра Нуруллаевна	
Soliq-bojxona siyosatining dolzarb masalalari va ularni takomillashtirish yo'nalishlari.....	509
Usmonov Kaxramonjon Akbaraliyevich	
Статистический анализ факторов, влияющих на бренд молока и молочных продуктов в Узбекистане	513
Холдарова Фариза Тухтабаевна	
Правовое регулирование рынка цифровых активов и криптовалют.....	519
Якубова Ш. Ш., Рашидов Рахимжон Искандарович	
Efficiency of Internal Audit Service and Report Improvement: Control of Sanatorium-Wellness Institution	528
Shafkarov Fahriddin Khudaiberdievich	
Development of Digital TV Services in the Conditions of Digitalization of the Economy.....	534
Farhad Karimov	
Kichik biznes faoliyatida muhim muvaffaqiyat omillarini belgilashning ahamiyati va ularni baholash.....	538
Kabulova Nurgo'zal Umirbek qizi	
Barqaror iqtisodiy o'sishni ekonometrik tadqiq etish.....	541
Muminova Maxbuba Abduvafayevna	
Korxonaning moliyaviy-xo'jalik faoliyati ko'rsatkichlarini baholash.....	548
Musurmonova Mahbuba Omonovna	
Tadbirkorlik subyektlari tashqi savdo faoliyatini ichki tartibga solishni takomillashtirishning ayrim jihatlarini..	552
To'rayev Nurbek Muxammadovich	
Temir yo'l transportida xizmat ko'rsatish jarayonini rivojlantirishning retseptiv tahlili.....	557
Raxmonov G'ayrat Ismatulloyevich	
Strategik boshqaruv hisobi va uning uslubiyotini takomillashtirish masalalari.....	562
Sharipova Shoxida Abdinabiyeвна	
O'zbekiston Respublikasida "yashil" iqtisodiyotni qo'llab-quvvatlashning iqtisodiy mexanizmlari.....	567
Shodmonov Ruslan G'olib o'g'li	
Institutsional investorlar faoliyatini tashkil etishning kontseptual jihatlarini	574
Sultanov Maxmud Axmedovich	
Tijorat banklari foydasini soliqqa tortishning ayrim me'yoriy-huquqiy asoslari	578
Turanov M. Sh.	
O'zbekiston Respublikasi iqtisodiyotining rivojlanishida tijorat banklarining o'rni.....	586
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Babanazarova Gulzar Ziuatdinovna, Zubaydullayeva Zulayxo Karimovna, Kaxarova Dildora Erkinovna	
O'zbekistonda tayyor kiyimlar bozori ko'lamini oshirishda marketing strategiyalarining samaradorligi.....	596
Urazov Mansur Musurmanovich	
Yevropaga barqaror eksport va qishloq xo'jaligida yashil rivojlanish uchun	
Mosh bozori strategiyalarining ta'sirini baholash	599
Valiyeva Aziza Anvar qizi	
Rangli tasvirlarga raqamli ishlov berish jarayonlarini paralellashtirish	605
Xidirova Barchinoy Ilxomovna	
Korxonalarda ishchi personal ehtiyojlarini motivatsiyaga ta'siri	610
Aripov Oybek Abdullayevich, Axmedov Muzaffar Shokirjonovich	
Цифровые и традиционные методы сбора информации в	
маркетинговых исследованиях: сравнительный анализ	615
Бекназова Комилахон Миркамол кизи	
Iqtisodiyotning erkinlashtirilishi sharoitlarida kichik biznes sektori rivojlanishining imkoniyatlari.....	623
Botirova R. A., Sirojiddinov I. Q.	
Positioning Textile Products in Competitive Strategy	626
Икрамова Нодира Бурхон кизи	

Sanoatni tarkibiy o'zgarishlar asosida maqbullashtirish va samaradorlik ko'rsatkichlarini prognozlash.....	631
Kasimov Azamat Abdukarimovich	
O'zbekiston Respublikasi budjetini shakllanishida egri soliqlarni undirishning fiskal samaradorligi	638
Abdulxayeva Shahnoza Muxammadiyevna	
To'qimachilik klasterlari eksport salohiyatini boshqarish masalalari.....	645
Mamasoliyev G'ayratbek Maxamadyusupovich	
Влияние плодородности почвы на урожайность хлопчатника в хлопково-текстильных кластерах Республики Каракалпакстан	650
Сагиева Молдир Оразбай кизи	
Оценка категории вейпов среди курильщиков электронных сигарет Узбекистана	655
С. М. Мирзалиев, М. О. Куролов, Г. К. Абдурахманова, Джуди Сметана, Крисси Льюис	
Jahon kabel bozorini tatbiq etish va rivojlantirish xususiyatlari	668
Uralov Olimjon Maxammadjonovich	
Moliyaviy hisobotlar va ularni tuzish va auditorlik tekshiruvidan o'tkazishning uslubiy jihatlarini rivojlantirish	673
Abdinazarov Samijon Abbos o'g'li, Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Jabbarov Azamat Murodullayevich, Boymurodov To'liqin Azamatovich	
Digital Transformation Implementation Directions and Instrument Analysis	680
Abdurakhmonov Abdumalik Abdurashidovich	
Understanding Financial Indicators and Their Strategic Utilization: Insights from Global Practices and Uzbekistan's Experience.....	684
Astanova Zarnigor Obid qizi, Tukhtabaev Jamshid Sharafetdinovich, Jurayev Xurshid Mamatkulovich, Ismatova Kamola Obid qizi	
Turizm xizmatlari eksportida zamonaviy texnologiyalar orqali xizmatlar sifatini oshirishning ahamiyati	690
Bakhromov Akmal Abduvahid o'g'li	
Sanoat korxonalarida personal mehnatini tashkil etishni optimallashtirish yo'llari.....	695
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Dilovarxo'jayeva Dilnozaxon Shavkatxo'ja qizi, Rustamova Dilnoza Jamshid qizi, Axtamova Parizod Oybek qizi, Nuritdinova Maftuna Jahongirovna	
O'zbekiston Respublikasida pul-kredit siyosati instrumentlaridan foydalanish amaliyotini takomillashtirish ..	701
Kaxharova Dilnoza Shavkatovna	
Bojxona faoliyatini transformatsiyalashda innovatsion boshqaruvni takomillashtirishga oid nazariy qarashlar	706
Ro'ziboyev Muhiddin Xushnudovich	
Xizmat ko'rsatish sohasida aholining tadbirkorlik faolligini oshirish tendensiyalari.....	710
Xudayarova Maftuna Shavkatovna	
O'zbekiston qishloq xo'jaligini rivojlantirishda xorijiy va mahalliy investitsiyalarning o'rni.....	717
Yusupov Komaliddin Baxtiyor o'g'li	
Факторы успеха в управлении инвестициями промышленных предприятий	721
Ёдгоров Сардорбек Самадович	
Issues of minimizing risks related to mortgage lending of commercial banks of the republic of Uzbekistan	726
Kulliev Istam Yangimurodovich	
O'zbekiston Respublikasida nomoddiy aktivlar hisobini moliyaviy hisobotning xalqaro standartlari talablari asosida tashkil etish xususiyatlari	735
Pardayeva Zulfizar Alimovna	
Tijorat banklari faoliyatida risklarni pasaytirish yo'llari.....	740
Toymuxamedov Ibroxim Rixsiboyevich	
Investitsiyalar – moliyaviy barqarorlik kafolati.....	746
Xaydarov Nizamiddin Xamrayevich	
Современные подходы к управлению системой заработной платы и льгот в условиях рыночной экономики	751
Дониерова Фотимабону Алишер кизи	
Atrof-muhit muhofazasida xulq-atvor iqtisodiyotining roli	759
Djalilov Farxod Abduganiyevich	

Eco-Paths of Uzbekistan: How Corporate Social Responsibility in Tree Planting and Transport Infrastructure is Paving the Way For Sustainable Futures.....	763
Oybekov Shohjahon Akmal o'g'li, Alfira Sofia, Yangiboyev Sirojiddin Jo'ramurodovich	
Oliy ta'lim xizmatlar bozorida raqamli marketingning ahamiyati.....	771
Ruziyeva Shaxlo Raupovna	
Sanoatning kon-geologiya korxonalari iqtisodiy xavfsizligini ta'minlash xususiyatlari.....	776
Xotamov Javohir Abdusharop o'g'li	
Qishloq xo'jaligi agrotexnologiyalarni tijorat banklari orqali kreditlash yo'llari	781
Isakov J. Ya.	

TURIZM XIZMATLARI EKSPORTIDA ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALAR ORQALI XIZMATLAR SIFATINI OSHIRISHNING AHAMIYATI

Bakhromov Akmal Abduvahid o'g'li

Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti katta o'qituvchisi

Annotatsiya: Ushbu maqolada turizm xizmatlari eksporti sharoitida zamonaviy texnologiyalar yordamida xizmatlar sifatini oshirish muhimligi ko'rib chiqiladi. Texnologiyaning sayyohlik kompaniyalari raqobatbardoshligiga ta'sirining asosiy jihatlari, jumladan, onlayn platformalar, mobil ilovalar, ijtimoiy tarmoqlar, virtual va to'ldirilgan reallik, shuningdek, tahliliy vositalar va sun'iy intellekt tahlil qilingan, turizm xizmatlarini yangi sifat darajasiga olib chiqishda zamonaviy texnologiyalarni joriy etish bilan bog'liq taklif va tavsiyalar bayon etilgan.

Kalit so'zlar: Turizm, zamonaviy texnologiyalar, ijtimoiy tarmoq, turistik maxsulot, shaxsiyashtirilgan xizmatlar, suniy intellekt, xizmatlar eksporti.

Abstract: This article examines the importance of enhancing service quality through modern technologies in the context of exporting tourism services. The main aspects of the impact of technologies on the competitiveness of tourism companies are analyzed, including online platforms, mobile applications, social networks, virtual and augmented reality, as well as analytical tools and artificial intelligence. Proposals and recommendations related to the implementation of modern technologies for elevating tourism services to a new level of quality are presented.

Key words: Tourism, modern technologies, social network, tourism product, personalized services, artificial intelligence, service export.

Аннотация: В данной статье рассматривается важность повышения качества услуг с помощью современных технологий в условиях экспорта туристических услуг. Анализируются основные аспекты влияния технологий на конкурентоспособность туристических компаний, включая онлайн-платформы, мобильные приложения, социальные сети, виртуальную и дополненную реальность, а также аналитические инструменты и искусственный интеллект. Представлены предложения и рекомендации, связанные с внедрением современных технологий по выводу туристических услуг на новый уровень качества.

Ключевые слова: Туризм, современные технологии, социальная сеть, туристический продукт, персонализированные услуги, искусственный интеллект, экспорт услуг.

KIRISH

Texnologiyalar bilan bog'liq doimiy yangilanishlar ijtimoiy va iqtisodiy yo'nalishlarda doimiy o'zgarish va moslashishlarni talab qilmoqda. Turizm sohasida ham texnologiyalar bilan bog'liq innovatsion rivojlanish ta'sirida xizmat ko'rsatish sifatiga bo'lgan talab doim yangilanib yuqori darajaga ko'tarilib bormoqda. Shuni hisobga olgan holda, turizm sohasini rivojlantirishda zamonaviy texnologiyalarni qo'llash va bu orqali xizmat ko'rsatish sifatini doimiy ravishda oshirib borish turizm eksportini oshirish muammolarini hal qilishda asosiy omillar hisoblanadi.

Zamonaviy texnologiyalar kompaniyalarga mijozlar ehtiyojlarini qondiradigan va ko'proq tashrif buyuruvchilarni jalb qila oladigan yangi mahsulot va xizmatlarni yaratish, shuningdek, xizmat ko'rsatish sifatini yaxshilash va marketing jarayonlarini tartibga solish imkonini beradi.

Bugungi kunda mamlakatimizda iqtisodiyotning barcha sohalariga Hukumat darajasida yuqori e'tibor berilmoqda. Iqtisodiyotni ajralmas qismi bo'lgan turizm industriyasi rivojini ta'minlash maqsadida yangi zamonaviy innovatsion texnika va texnologiyalarni sohaga jalb qilish, yangi boshqaruv mexanizmlarini joriy etish borasida keng ko'lamli ishlar olib borilmoqda. Mamlakatda turizm industriyasini zamonaviy talablar darajasida yangi bosqichga olib chiqishga qaratilgan O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 28.04.2020-yildagi PQ-4699-son "Raqqamli iqtisodiyot va elektron hukumatni keng joriy etish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qarori ^[2] va O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 28-yanvardagi "2022-2026 yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning

taraqqiyot strategiyasi to'g'risida"gi PF-60-son Farmoni ^[3], O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023-yil 24-maydagi "Raqamli xizmatlar qamrovi va sifatini oshirish hamda soha, tarmoq va hududlarni raqamli transformatsiya qilish chora-tadbirlari to'g'risida" PQ-162-son qarori ^[4] kabi qabul qilingan normativ hujjatlar sohani rivoji uchun hissa qo'shishga xizmat qiladi.

Shundan kelib chiqqan holda, ta'kidlash kerakki, turizm xizmat ko'rsatishni yanada rivojlantirishda zamonaviy raqamli texnologiyalarni sohada qo'llash usullarini ishlab chiqish va bu orqali turizm xizmatlari samaradorligini oshirishga erishish turizm sohasi vakillari oldida turgan dolzarb masalalardan biri bo'lib qolmoqda, deyish mumkin.

Tadqiqotimizning maqsadi turizm innovatsion markting raqamli innovatsion texnologiyalarni qo'llash orqali respublikamizning jahon turizm sanoatida raqobatbardoshligiga erishishimizda muhim omil bo'lib hisoblanadigan yo'nalishlarni belgilab olish hisoblanadi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR TAHLILI

Mamlakatimizdada hamda xorijda iqtisodiyotni raqamli texnologiyalar asosida rivojlantirish va bu jarayonda innovatsiyalarni qo'llash borasida bir qator ilmiy tadqiqotlar va izlanishlar amalga oshirib kelinmoqda.

Olimlar Philip T. Kotler, John T. Bowen, James Makens o'zlarining "Marketing for Hospitality and Tourism" nomli kitobida innovatsion marketing va raqamli texnologiyalar borasida, yangi texnologik bosqichga o'tish davrida hamma narsa sodir bo'lishi mumkin, bozor chayqovchilar tomonidan larzaga keltirilishi mumkin, moliyalashtirish yo'q bo'lganda esa, samarali talab bilan bog'liq muammolar paydo bo'lishi mumkin, shuningdek biznes butunlay raqamlashtirish va Agile ga o'tishi kerakligini aytadilar ^[5]. Dimitrios Buxalis va Karlos Kostaning "Elektron turizm: turizmdagi muhim axborot va kommunikatsiya texnologiyalari" asarida axborot texnologiyalarining turizm sanoatiga ta'siri bo'yicha muhim fikrlarni bildirganlar. Mualliflar raqamlashtirish va internet texnologiyalarini rivojlantirish kontekstida sayyohlik kompaniyalari duch kelayotgan dolzarb tendentsiyalar va muammolarni tahlil qiladi ^[6]. "Exporting Services: A Developing Country Perspective" by Aaditya Mattoo, Lucy Payton. Mualliflar ushbu maqolada rivojlanayotgan mamlakatlar xizmatlarni muvaffaqiyatli eksport qilish uchun foydalanishi mumkin bo'lgan imtiyozlar, muammolar va strategiyalar haqida ma'lumot berishgan ^[7]. Ovcharenko Lyudmila Aleksandrovna, Lebezova Ella Mixaylovna "Цифровизация как новая парадигма управления развитием туризма" nomli maqolalarida Raqamli kanallar (vab-saytlar, ijtimoiy tarmoqlar, mobil ilovalar) turistlarga ma'lumot qidirish, mehmonxona, chipta va ekskursiyalarni bron qilish imkonini berishi, sayyohlarning 70% sayohatlarini rejalashtirish uchun Internetdan foydalanadi deya ta'kidlaganlar ^[8], Norchaev Asatullo Norbo'taevichning "Turizm raqamli innovatsion texnologiyalarni joriy qilish yo'nalishlari" nomli maqolasida turizm infratuzilmasini rivojlantirishda innovatsion texnologiyalar yetakchi rol o'ynashi borasida mulohaza yuritilgan ^[9].

Shunday qilib, ko'pchilik mualliflar turizm sohasida zamonaviy texnologiyalarni qo'llash orqali turizm xizmatlari eksportini oshirish bo'yicha umumiy tushunchaga ega emaslar. Bizning fikrimizcha, bu borada hali ko'p izlanishlar olib borilishi kerak bo'lib, tarmoqlar samaradorligini oshirish, shuningdek, iqtisodiyotning boshqa tarmoqlari bilan yanada yaqinroq integratsiyalashuvi va ularni rivojlantirish borasida xalqaro tajribani hisobga olishimiz kerak.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqotda turizm sohasini rivojlantirishda zamonaviy texnologiyalardan samarali foydalanish orqali turizm xizmatlari eksportini oshirishni hisobga olish va bu orqali umuman turizmni rivojlantirishni o'rganish metodologiyasidan foydalanilgan. Tizimli va qiyosiy tahlil va ekspert baholash kabi usullar orqali turizm infratuzilmasi tarkibiy qismlarini rivojlantirish yo'nalishlarini aniqlash metodologiyasi taklif etilmoqda.

TAHLIL VA NATIJALAR

Turizm sohasini rivojlantirish va xizmatlar eksportini oshirishda zamonaviy texnologiyalardan samarali foydalanishni tashkil etish eng muhim vazifalardan biri hisoblanadi.

Umuman olganda, zamonaviy texnologiyalardan foydalanish raqobatdosh ustunlikni ta'minlashi va turizm korxonalariga o'z faoliyatida yaxshi natijalarga erishishga va provardida turizm xizmatlari eksportini oshirishga yordam berishi mumkin.

Turizm zamonaviy texnologiyalarni quyidagi turlaridan foydalanish samarali bo'ladi:

- **Ekologik toza turistik marshrutlar va majmualarni rivojlantirish.** Bu raqobatdosh ustunlik sifatida ishlatilishi mumkin, chunki ko'plab sayyohlar ekologik jihatdan ko'proq ong'li bo'lib, ekologik toza joylarga sayohat qilishdan manfaatdor bo'lishadi.
- **Mijozlarga shaxsiylashtirilgan xizmat ko'rsatish.** Turizm sohasida har bir mijozga individual yondashuv, shaxsiy sayohatlar, eng yaxshi marshrutni tanlash bo'yicha mutaxassislar bilan maslahatlashuv.

vlar o'z ichiga olgan mijozlarga xizmat ko'rsatishning samarali strategiyasi bo'lishi mumkin.

- **Raqamli marketing.** Bu Internetda xizmatlarni ilgari surish uchun zamonaviy raqamli texnologiyalardan (veb-saytlar, ijtimoiy tarmoqlar, qidiruv tizimlari, messenjerlar va boshqalar) foydalanish. Bu brend yaratish, ko'proq mijozlarni jalb qilish va sodiqlik darajasini oshirish imkoniyatini beradi.
- **Noyob turistik marshrutlar va turizmning yangi turlarini ishlab chiqish.** Asl sayohat yo'nalishlari va turizmning noodatiy turlari (sarguzashtli turizm, noodatiy turar joy turlari va shu kabilar) ko'proq mijozlarni jalb qilishi, takroriy sotuvlar sonini ko'paytirishi va foyda o'sishini rag'batlantirishi mumkin.
- **Sayyohlar uchun mobil ilovalar.** Sayyohlarga turistik diqqatga sazovor joylar, mehmonxonalarni bron qilish, transport chiptalarini bron qilish, oziq-ovqatga buyurtma berish va shu kabilar haqida zarur ma'lumotlarni olish imkonini beruvchi mobil ilovalarni ishlab chiqish tobora keng tarqalgan amaliyotga aylanib bormoqda.
- **VR sayohatlari va 360 daraja fotosayohatlar.** Bu sayyohlik xizmatlarini sotishning yangi usuli bo'lib, potentsial mijozlarga tashrif buyuradigan joy haqida real tasavvurga ega bo'lish imkonini beradi.

Turizm xizmatlari eksportiga ta'sir qiluvchi ko'plab omillar qatorida zamonaviy texnologiyalar muhim ahamiyat kasb etmoqda. Zamonaviy texnologiyalar turizm sohasida yaxshilangan qulaylik va ko'rinishlar bilan mijozlar bilan muloqot qilish samaradorligini oshirmoqda, shuningdek online bron qilish, shaxsiylashtirilgan takliflar ishlab chiqish, tarmoqlararo hamkorlik kabi yo'nalishlarda keng qo'llanilishi turizm xizmatlari eksportini ortishiga sezilarli ta'sir o'tkazmoqda. Zamonaviy texnologiyalarni turizm xizmatlari eksportiga tasirini quyidagi 1-chizma orqali batafsil tushunish mumkin:

1-chizma: Zamonaviy texnologiyalarning turizm xizmatlari eksportiga ta'siri¹

Zamonaviy texnologiyalar turizm xizmatlari eksportiga sezilarli ta'sir ko'rsatadi, ularni ilgari surish, sotish va iste'mol qilish usullarini o'zgartiradi. Ma'lumotlarga asoslangan, shaxsiylashtirilgan reklama kampaniyalari va ijtimoiy mediadan foydalanish kabi innovatsion marketing vositalari global auditoriyani kengaytirmoqda. Raqamli texnologiyalar, jumladan, mobil ilovalar, onlayn bron qilish va virtual sayohatlar sayohat xizmatlarini xalqaro mijozlar uchun yanada qulayroq va jozibador qiladi. Natijada mazkur texnologiyalarni joriy etayotgan

1 Mualif ishlanmasi

kompaniyalar raqobatbardosh ustunliklarga ega bo'lib, xizmat ko'rsatish sifatini yaxshilaydi va turizm xizmatlari eksportidan o'z daromadlarini oshiradi.

Zamonaviy texnologiyalar sayohat industriyasining barcha jabhalariga ta'sir ko'rsatadi, marketing va bron qilishdan tortib, xizmat ko'rsatish va mijozlarning fikr-mulohazalarigacha. Texnologiyalardan foydalanish va foydalanmaslikning turizm xizmatlari eksportiga ta'sirini 1-jadvalda keltirilgan ma'lumotlar orqali solishtirish mumkin.

1-jadval: Zamonaviy texnologiyalardan foydalanish yoki foydalanmaslikning turizm xizmatlari eksportini oshirishga ta'siri²

Zamonaviy texnologiyalardan foydalanish	Zamonaviy texnologiyalardan foydalanmaslik
Onlayn platformalar va mobil ilovalar	Cheklangan bozor qamrovi
-Marketing va mijozlarni jalb qilish: Onlayn platformalar kompaniyalarga o'z xizmatlarini global darajada samarali reklama qilish imkonini beradi. Mobil ilovalar foydalanuvchilarga turistik saytlar va xizmatlar haqidagi ma'lumotlardan qulay foydalanish imkonini beradi. -Soddalashtirilgan bronlash: Onlayn bron qilish sayyohlarga chiptalarni, mehmonxonalarni va ekskursiyalarni tez va qulay tarzda bron qilish imkonini beradi. Bu ayniqsa, yoshlar va ishbilarmon turistlar orasida mijozlar sonini ko'paytirmoqda. -Shaxsiylashtirish: Ma'lumotlarni tahlil qilish va sun'iy intellekt algoritmlari sayyohlarga shaxsiylashtirilgan tavsiyalar va xizmatlarni taklif qilish imkonini beradi, bu esa ularning qoniqishini va takroriy sayohatlar ehtimolini oshiradi.	-An'anaviy marketing usullari: bosma materiallar, televidenie reklama va boshqa an'anaviy usullarga tayanish global auditoriyaga erishish imkoniyatini cheklaydi. -Cheklangan bandlov kanallari: Onlayn bron qilishning yo'qligi turistlar uchun jarayonni qiyinlashtiradi, bu esa potensial mijozlarni xafa qilishi mumkin.
Ijtimoiy tarmoqlar va sharhlar	Kamroq ko'rinish va kamroq ishonch
Ijtimoiy tarmoqlar: Ijtimoiy tarmoqlarda faol ishtirok etish sayyohlik kompaniyalariga mijozlar bilan muloqot qilishda, marketing kampaniyalarini o'tkazishda va ijobiy imidj yaratishda yordam beradi. Sharhlar va reytinglar: Sharhlarni ko'rib chiqish platformalari (masalan, TripAdvisor) sayyohlarga o'z taassurotlari va tajribalari bilan o'rtoqlashish imkonini beradi, bu esa sayohat xizmatlariga ishonchni oshiradi va yangi mijozlarni jalb qiladi.	-Sharhlar va reytinglarning yetishmasligi: Sharhlarni ko'rib chiqish tizimlarisiz turistlar uchun xizmatlar sifati haqida obyektiv ma'lumot olish qiyinroq, bu esa kompaniyaga ishonch va qiziqishni kamaytiradi. -Ijtimoiy tarmoqlarda kamroq faollik: Ijtimoiy tarmoqlarda faollikning yo'qligi kamroq ko'rinishga va mijozlarni kam jalb qilishga olib keladi.
Virtual va kengaytirilgan haqiqat (VR va AR)	Cheklangan shaxsiylashtirish va tahlil qilish imkoniyatlari
Virtual sayohatlar: diqqatga sazovor joylarga virtual sayohatlar bron qilishdan oldin sayohatni "sinab ko'rish" imkoniyatini berib, ko'proq sayyohlarni jalb qilishi mumkin. Kengaytirilgan haqiqat: AR texnologiyasi saytdagi qo'shimcha ma'lumotlar va interaktiv elementlarni taqdim etish orqali sayyohlik tajribasini yaxshilashi mumkin.	-Samarasiz marketing strategiyalari: Mijozlarning xatti-harakati to'g'risidagi ma'lumotlarsiz kompaniya uchun samarali marketing kampaniyalarini ishlab chiqish qiyinroq. -Ruxsat etilgan narxlar va takliflar: Dinamik narxlar va shaxsiylashtirilgan takliflarning yo'qligi raqobatbardoshlikni pasaytiradi.
Ma'lumotlar tahlili va sun'iy intellekt	
Mijozlarning xulq-atvorini tahlil qilish: Katta ma'lumotlardan foydalanish kompaniyalarga mijozlar ehtiyojlarini yaxshiroq tushunishga va yanada samarali marketing strategiyalarini ishlab chiqishga imkon beradi. Narxlar va takliflarni optimallashtirish: AI algoritmlari dinamik narxlarni belgilashda va real vaqtda maxsus aktsiyalarni taklif qilishda yordam beradi, bu esa raqobatbardoshlikni oshiradi.	

Turizm sohasida zamonaviy texnologiyalardan foydalanish xalqaro turistlarni jalb qilish, raqobatbardoshlik, mijozlarni jalb qilish va iqtisodiy samaradorlikdagi natijalarni sezilarli darajada yaxshilashi mumkin. Ushbu texnologiyalardan foydalanmaslik cheklangan foydalanish imkoniyatiga, past raqobatbardoshlikka, mijozlarning yomon munosabatiga va yuqori xarajatlarga olib keladi. Shunday qilib, turizm xizmatlari eksportini oshirishga intilayotgan kompaniyalar zamonaviy texnologiyalar va marketing strategiyalarini faol joriy etishlari va ulardan foydalanishlari kerak.

2 Muallifning tadqiqotlari natijasining ishlamasi

XULOSA VA TAKLIFLAR

Turizm xizmatlari eksportini oshirishda zamonaviy texnologiyalardan foydalanish masalalari muhokamasidan kelib chiqib, quyidagi xulosa va takliflar chiqarish mumkin.

Tahlillar natijasida quyidagi xulosalarga kelish mumkin, Turizm sohasida zamonaviy texnologiyalardan foydalanish xizmatlar sifatini sezilarli darajada yaxshilaydi, bu esa turizm xizmatlari eksportini oshirishga olib keladi. Onlayn platformalar, mobil ilovalar, ijtimoiy media, VR, AR va tahliliy vositalarga investitsiyalar mijozlar tajribasini, qoniqish va ishonchni yaxshilashga hamda global auditoriyaga kirishni kengaytirishga yordam beradi. Bu sayyohlik kompaniyalarini yanada raqobatbardosh qiladi va ularning jahon bozorida barqaror o'sishiga hissa qo'shadi.

Takliflar:

- **Texnologiyaga sarmoya kiritish:** Sayohat kompaniyalari xizmat ko'rsatish sifatini yaxshilash va xalqaro bozorda o'z imkoniyatlarini kengaytirish uchun sun'iy intellekt, katta ma'lumotlar, VR va AR kabi zamonaviy texnologiyalarga faol sarmoya kiritishlari kerak;
- **Mobil ilovalarni ishlab chiqish va joriy etish:** bron qilish, mijozlardan ma'lumot olish va fikr-mulohazalarini olish uchun qulay va funksional mobil ilovalarni yaratish turistlar bilan o'zaro munosabatlarni yaxshilash va ularning qoniqish darajasini oshirishga yordam beradi;
- **Ijtimoiy tarmoqlar va ta'sir qiluvchilardan faol foydalanish:** Ijtimoiy tarmoqlar turizm xizmatlarini ilgari surishning asosiy kanaliga aylanishi kerak. Ta'sir qiluvchilar bilan hamkorlik qilish sizga yangi auditoriyani jalb qilish va brend ishonchini oshirishga yordam beradi;
- **Shaxsiylashtirilgan xizmatlarni amalga oshirish:** mijozlar xatti-harakatlari ma'lumotlarini tahlil qilish va shaxsiylashtirilgan xizmatlar va tavsiyalarni taklif qilish uchun analitik vositalar va sun'iy intellekt algoritmlaridan foydalanish;
- **Texnologiya kompaniyalari bilan hamkorlikni shakllantirish:** texnologiya kompaniyalari va startaplar bilan hamkorlik turizm tashkilotlariga innovatsion yechimlarni amalga oshirishga va raqobatdan bir qadam oldinda turishga yordam beradi;
- **Fikr-mulohazalarni monitoring qilish va tahlil qilish:** Mijozlarning sharhlari va fikr-mulohazalarini doimiy monitoring qilish xizmatdagi zaif tomonlarni aniqlashga va sharhlarga tezkor javob berishga, taqdim etilayotgan xizmatlar sifatini yaxshilashga yordam beradi;
- **Xodimlarni tayyorlash va rivojlantirish:** Xodimlarni yangi texnologiyalar va ular bilan ishlash usullariga muntazam ravishda o'rgatish xizmat ko'rsatish sifatini oshiradi va tez o'zgaruvchan bozor sharoitlariga moslashadi.

Zamonaviy texnologiyalar yordamida xizmatlar sifatini oshirish turizm xizmatlari eksportini oshirishning asosiy omili hisoblanadi. Innovatsion yechimlarning integratsiyasi va xizmat ko'rsatish jarayonlarini doimiy takomillashtirish sayyohlik kompaniyalariga nafaqat mavjud mijozlarni saqlab qolish, balki yangilarini jalb qilish imkonini beradi, bu esa pirovardida turizm sanoatining barqaror o'sishi va rivojlanishiga olib keladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 5-yanvardagi "O'zbekiston Respublikasida turizmni jadal rivojlantirishga oid qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi PF-5611-son Farmoni. <https://lex.uz/docs/4143188>.
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 28-apreldagi "Raqamli iqtisodiyot va elektron hukumatni keng joriy etish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qarori. xs.uz/uz/post/dunyo-raqamlashmoqda
3. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 28-yanvardagi "2022-2026-yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida"gi PF-60-sonli Farmoni. e-qaror.gov.uz/ru/doc/1507106
4. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining qarori, 24.05.2023 yildagi PQ-162-son. lex.uz/docs/-6472548
5. Philip T. Kotler, John T. Bowen, James Makens "Marketing for Hospitality and Tourism" Prentice Hall, 2010
6. Dimitrios Buxalis, Karlos Kostaning "Elektron turizm: turizmdagi muhim axborot va kommunikatsiya texnologiyalari"
7. "Exporting Services: A Developing Country Perspective" by Aaditya Mattoo, Lucy Payton.
8. Овчаренко Людмила Александровна, Лебезова Элла Михайловна Цифровизация как новая парадигма управления развитием туризма // Век качества. 2021. №4.
9. Norchaev Asatullo Norbo'taevich, "Turizmda raqamli innovatsion texnologiyalarni joriy qilish yo'nalishlari", Iqtisodiyot va innovatsion texnologiyalar ilmiy elektron jurnali. № 2/2020/ (00046), 215-222-bet.
10. Bakhromov, A. (2023). Turizm xizmatlari eksportini oshirishda innovatsion marketing va raqamli texnologiyalar ta'siri. rova, Лебезова Элла Михайловна. Цифровизация как новая парадигма управления развитием туризма // Век каче

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Xondamir Ismoilov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2024. № 5

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelmasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: [@iqtisodiyot_77](https://t.me/@iqtisodiyot_77)

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, [@iqtisodiyot_77](https://t.me/@iqtisodiyot_77) telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnalning ilmiyligi:

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 2023-yil 1-apreldagi 336/3-sonli qarori bilan ro'yxatdan o'tkazilgan.